

Pregled | Review

Značajke otrovanja u djece liječene u Klinici za dječje bolesti Zagreb u razdoblju 1982. – 2022. godine

Characteristics of poisoning in children treated at Children's Hospital Zagreb in the period 1982 – 2022

Arnes Rešić[✉] (aresic@yahoo.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za pedijatriju, Odjel za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, kardiologiju, kliničku farmakologiju i toksikologiju, Sveučilišni Odjel zdravstvenih studija, Sveučilište u Splitu),

Nikolina Benco Kordić (nikolina.benco@gmail.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za pedijatriju, Odjel za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, kardiologiju, kliničku farmakologiju i toksikologiju),

Mirjam Zrilić (mirjam.zrlic@gmail.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za pedijatriju, Odjel za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, kardiologiju, kliničku farmakologiju i toksikologiju),

Jasna Obuljen (jasna.obuljen3@gmail.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Odjel za medicinsku biokemiju i hematologiju),

Irena Linarić (irenalinaric16@gmail.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Odjel za medicinsku biokemiju i hematologiju),

Marko Bašković (baskovic.marko@gmail.com)

(Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za dječju kirurgiju),

Andrijana Ščavničar (andrijanasc@gmail.com)

(Klinički bolnički centar Zagreb, Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Odjel za laboratorijsku farmakologiju s toksikologijom),

Mila Lovrić (mila-lovric@kbc-zagreb.hr)

(Klinički bolnički centar Zagreb, Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Odjel za laboratorijsku farmakologiju s toksikologijom, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

UVOD

Otrovanja su značajan javnozdravstveni problem na globalnoj razini i vodeći uzrok smrtnosti od ozljeda u SAD-u. Posebno se ističe problem u djece, kod kojih su otrovanja najčešća. Akutna otrovanja u djece dijele se u dvije skupine: nenamjerna i namjerna otrovanja. U Hrvatskoj ne postoji registar otrovanja, a procjene učestalosti i značajke otrovanja uobičajeno se prate prema broju hospitalizacija. Djelatnost za pedijatrijsku farmakologiju i toksikologiju u Klinici za dječje bolesti Zagreb uspostavljena je 1982. godine s ciljem liječenja i praćenja akutnih otrovanja u djece.

CILJ

Prikazati značajke otrovanja u djece liječenih u Klinici za dječje bolesti Zagreb od 1982. do 2022. godine.

METODE I ISPITANICI

Praćenje je uključilo sve pacijente hospitalizirane zbog akutnog otrovanja u Klinici za dječje bolesti Zagreb od 1982. do 2022. godine. Utvrđen je ukupni broj hospitalizirane djece zbog akutnog otrovanja, broj nenamjernih i namjernih otrovanja, dob i spol pacijenata te uzrok otrovanja.

REZULTATI

Ukupan broj hospitaliziranih pacijenata u navedenom razdoblju iznosio je 7827, od kojih je udio nenamjernih otrovanja iznosio 89,2% (N=6985) u odnosu na 10,8% (N=842) namjernih. Prosječna dob kod nenamjernih otrovanja bila je 3 godine (55% – dječaci), u odnosu na prosječnu dob od 15 godina kod namjernih (79,5% – djevojčice). Na prvome mjestu zabilježena su otrovanja lijekovima [46,6% (N=3644) od ukupnog broja otrovanja, odnosno 40,7% (N=2844) slučajeva nenamjernih i 95% (N=800) slučajeva namjernih otrovanja]. Na drugom su mjestu otrovanja uzrokovana etilnim alkoholom [30,5% (N=2388)], potom slijede kućne kemikalije [11,8% (N=927)], u manjem broju slučajeva sezonski otrovi: pesticidi [4,2% (N=326)], ugljični monoksid [3,3% (N=260)], biljke [1,6% (N=124)] te ostalo [2,0% (N=158)].

RASPRAVA I ZAKLJUČAK

Praćenje otrovanja u djece omogućuje nam dobar uvid u problematiku i epidemiologiju akutnih otrovanja u djece. Uz poznavanje osnovnih pravila zbrinjavanja bolesnika s akutnim otrovanjem, važno je praćenje značajki otrovanja kako bi se provodile odgovarajuće mjere prevencije.

✉ Adresa za dopisivanje:

Arnes Rešić, Klinika za dječje bolesti Zagreb, Klinika za pedijatriju, Odjel za pedijatrijsku nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, kardiologiju, kliničku farmakologiju i toksikologiju, Sveučilišni Odjel zdravstvenih studija, Sveučilište u Splitu, e-pošta: aresic@yahoo.com